

MAKEDONSKI
ČETAŠI
IZDELUJEJO
BOMBE.

LUNDSKA KRIPTA.

Spisala Mara Gregoričeva.

Onega popoldneva, ko sem potovala preko Baltiškega morja na švedsko obrežje, sem se seznanila na parniku s potnikom, ki se je vračal iz Italije v domovino. Ko je začul, da potujem tudi jaz le za zabavo itd., in ker si je bil v svesti, kako more slehernemu tujcu koristiti ta ali oni nasvet, mi je namignil, naj obiščem staro vseučiliščno mesto Lund na južnem Švedskem.

„In dasiravno sem svobodomiselnega naziranja, Vam ne morem zamolčati, da si ogledate v prvi vrsti tamkajšnjo zgodovinsko znamenito kripto,“ je dodal nemalo vznemirjen.

Zahvalila sem se mu za nasvet, a tihoma pomislila, da mora biti lundska krita brezdvomno nekaj posebnega, ker je našla celo v svobodomiselnem, verskomlačnem srcu tolikega odmeva, da jo priporoča. In tako sem dva dni kasneje stopala po glavnem mestu provincije Skane, po mestu, ki je škofova stolica.

Lund šteje sicer komaj 20.000 prebivalcev, vendar ima krasno knjižnico s 180.000 eksemplari. Razen univerze, ki je bila dozidana že v letu 1668., ima to južno švedsko mesto tudi bogat deželni muzej, ki hrani najstarejše kulturnohistorične znamenitosti cele Švedske. V Lundu pa je tujcu na ogled tudi domovje pesnika Esaja Tegnerja, oziroma njegova neizpremenjena soba, dočim naletiš na

njegov spomenik v senčnatem parku, kjer je med lipami in bresti razvrščeno še vse polno drugih kipov slavnih mož. — Ali kar mora vsakega tujca v Lundu najbolj zanimati, to je gotovo prastara lundska stolna cerkev, oziroma njena krita. To svetišče, kateremu so postavili temeljni kamen že leta 1080., je bilo dozidano in blagoslovljeno stoprav leta 1145.; oba večja stolpa pa sta mu bila dodana šele leta 1200.

Spočetka je bila ta cerkev v rimsko-katoliški oblasti, a l. 1527. — ob reformaciji Švedske, oziroma Danske — je prišla pod evangelijsko upravo. Takrat je namreč spadal Lund k Danski, ki je morala leta 1658. oddati Švedski vse južnoskandinske kraje.

Ko sem si ogledala ponosito in najrazličnejšim viharjem burnih stoletij kljubujočo katedralo, sem se napotila pred vhod slovitega podzemlja. Tamkaj je sedela za mizico mlada dama, ki je hotela s klobukom na glavi baje dokazati, da vrši brezplačno dobro delo. Marljivo je kvačkala neko ročno delce ter me nagovorila z besedami, ki jih nisem umela po izgovoru, pač pa po pomenu, tako da sem ji pomolila odprto denarico ter ji izustila v poštenu slovenščini: „Le vzemi, kar ti gre!“ Ni težko ugeniti, zakaj mi je smehljaje pokazala svoje zobke ter mi odvzela nikljast denar 25 švedskih